

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

Ο ΒΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ ΜΟΥ

(Απ' τὰ χειρόγραφα ἐνδὲ ἀγνώστου)

Ἡ γιαγιά μου ἐπέθαινε ἀνήμερα τὸ Πάσχα. "Αν ἐπέθαινες δοῦλος μεῖς, μιὰ ἡμέρα προτήτερα, ἀκόμη καὶ τὸ Μεγάλο Σάββατο, θά ἡμεῖς πολὺ πηγαμένοις μαζύ της. Δὲν θά ζῶσσα μιὰ ὥρα ὑπέρεα ἀπό τὴ γιαγιά μου. "Ημοῦν πολὺ μικρός τότε, δὲν θυμοῦμαι πάσο, ἔρω μόνο πώς σηκωνόμωνας τῶν ποδαρίων μου γιὰ νά κυττάω τὸ χρυσό καὶ ωνταντινά το ποὺ κρεμότανε ἀπό τὴν ἀλυσίδαν τοῦ πατέρα μου. Εἶχα πολλά παχινίδα καὶ πολλά πρόγυματα στὸ συρταράκι μου, σιδηρόδρομους μὲ ἀληθινό ἄτιμο, μουσικές, ἀσημένιας καὶ χρυσᾶ νομίσματα καὶ κοντά στὰ ἄλλα καὶ ἓνα ρούσιον πεντόλιο. Τὰ ἄλλα παιδιά μ' ἔλεγαν ἐκατομμυριόσυνη καὶ τὸ ιτουλαπάκι μου ἦταν τὸ μυρσιό τῆς γειτονιάς, ἀνοιχτό Κυριακή ἀπό τὶς 2-4 μ.μ. Καὶ διμάς ἀπό δύλα μου τὰ πλούσια ἀγαπησόντα περισσότερο τὴ γιαγιά μου. "Αν μούλεγαν νά δώσω δύλα τὰ πλούσια γιὰ νά σώσω τὴ γιαγιά μου, θὰ τάξιν ὅλα, κι' ἄλλα τόσα ἀκόμη, τὰν ἀλλά ἐγώ. "Ημοῦν ἔτοιμος νά τὴν ἀκολουθήσω ὅπου κι' ἀν ἐπήγαινε.

Διά τη στιγμή δὲν τὴν ἀφήνα ἀπό τὸ φουστάνι.

Καμμιά φορά ἐγύριζε καὶ μούλεγε:

—Καύμενο παιδί, δύλο μές στὰ πόδια μου βρίσκεσαι. Καμμιά ὥρα θὰ σὲ πατήσω.

Καὶ ἐγελούσε μέσα στὸ θυμό της.

Καμμιά φορά πάλι μούλεγε στενάζοντας:

—Πρέπει νά γίνης ἄνδρας. Αὔριο θὰ μενήσουν μοναχός σου. Σάν φύγω ἐγώ γιὰ κανένα μακρύνω ταξείδι, τί θὰ γίνης; Δὲν θάχης πειά τὸ φουστάνι μου νά σέργεσαι ἀπό πίστα.

Ἐγώ ἐκαταλάβαινα τὰ πικρά λόγια τῆς γιαγιάς, ἐννοούσα μὲ τὸ μικρό μου μιαλό τί ήθελε νά πῆ μὲ τὸ μακρύνω ταξείδι. Μά δὲν ἀπελπιζόμουν. Γιατὶ τάχα; Δὲν ἡμιπρόσθια νά τὴν ἀκολουθήσω στὸ μακρύνω ταξείδι; Καὶ μιὰ εἰκόνα θαυμῆται καὶ λυπτερή περνούσσε ἐμπρός ἀπό τὰ μάτια μου.

—Γιατὶ τάχα νά τὴν ἀποχωρισθῷ. Πισσάνες ἀπό τὸ σάσινό της θὰ τὴν ἀκολουθήσωσα ἀπαράλακτα, ὅπως πρότι, δύο ποτὲ κατενός τίποτε. Τώρα θὰ σᾶς τὸ πῶ, μεταξύ μας. Πέρασσε τόσας καιροί, που μπρών νά ζεμολογηθῶ τὴν ἀμάρτια μου.

Καὶ ὅμως ἀνήμερα τὸ Πάσχα ἐπέθαινε ἡ γιαγιά μου. Κι' ἔγω ἔμεινα μοναχός, ὀλομόναχος. Καὶ δὲν τὴν ἀκολουθήσω, κι' ἔζησα καὶ ζῶ ἀκόμη χωδὶς τὴ γιαγιά. Πώς ἔγινε αὐτὸ τὸ θάύμα μικρού μου; δέν έρω, Δηλαδή τὸ έρω μαδὲν εἶπα ποτὲ κατενός τίποτε. Τώρα θὰ σᾶς τὸ πῶ, μεταξύ μας. Πέρασσε τόσας καιροί, που μπρών νά ζεμολογηθῶ τὴν ἀμάρτια μου.

Τὶς ἡμέρες ἐκείνες που ἐπέθαινε ἡ γιαγιά, καθαμάστη στὴν ἔξοχη, Κοντά στὸ σπίτι μας, ἀπὸ τὸ δύλο μέρος τῆς ρεματίδας μὲ τὰ μεγάλα πλατάνια, ἥρθε καὶ κάθησε μιὰ ὅλη οικογένειας. Εἶχαν ἔρθει ἀπό τὴν Πόλη. Θυμοῦμαι ποὺ τὶς ἐλέγαμε: Ἡ Ιολίτισσας. Κάθε πρωτ κατέβαινα στὴ ρεματία, κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, ἔνας γέρος μεγάλην γενειάδα καὶ χρυσά γυαλιά, τρία κορίτσια, Ἡ Ολγα, Ἡ Ελένη καὶ Ἡ Πόπη, Ἡ μικρούλα, καὶ ἔνα ἀγόρι στὴν ἡλικία μου, ὁ Μιχαλάκης. Τὸ γέρος, καθιλεύοντας κάτω ἀπὸ τὸν πλάτανο, ἐτύλεψε μιὰ μεγάλη ἐφέμεριδα, σάν σεντόνι, κι' ἐδίκασε ἄσπλη τὴν ὥρα. Ἡ Ολγα ἐκάθισταν κοντά του κι' ἐκάνει ἄσπλη τὴν ὥρα. Τὰ ἄλλα παιδιά, τὰ μικρότερα, εἶχαν ἔνα σωρὸ ἐργαλεία φτυάρια, καρροσέσκια, σέινες κι' ἐσκαθαν τὴν ἄμμο τῆς ρεματίας, κουβαλούσσαν τὰ χώματα μὲ τὸ καρροτσάκι, ἀνοιγαν πύλακια γιὰ νά περνάν τὸ νέρο, ἔχα-

λούσσαν τὸν κόμη μὲ τὶς φωνές. "Εγώ τούς ἐκύτταζα ὅπο μακρύν, μαδὲν ἐτομούσαν νά πλησσάω. Μιὰ μέρα μὲ πῆρε ἡ γιαγιά ἀπό τὸ χέρι καὶ μ' ἐπήγειρε κοντά.

—"Ελα, μήν είσαι ἀγρίμη, ἔλα νά σὲ πάω νά γνωρίσης τὰ ὅλα παιδάκια.

Καὶ πήγαμε. "Εγώ εἶχα χάσει τὴ φωνή μου ἀπό τὴν ντροπή. "Οταν ἐπλησσάμεν, ὁ γέρος ἐκατέβασε τὰ χρυσά γυαλιά ἀπό τὴ μάτη καὶ μ' ἐπήρε στὰ πόδια του.

—Κατάλως τον, τὸν σοθαρό κύριο, (μοῦ εἶπε, τὸ θυμοῦμαι σάν νά γίνεται σημείρα). "Εσύ κάνεις πῶς δὲν μᾶς ἔλεπτες. Τώρα θὰ σὲ πάρωμεν ὅμως ἀπό τὴ γιαγιά σου. Τελεώσε...

Καὶ γυρίζοντας στὴν γιαγιά μου, είπε χαμογελάντας:

—"Δέν είναι ἔτσι, κυρία; Μᾶς, τὸν χαρίζετε...

Τὰ ποιδιά ἀρρώσαν τὴ δουλειά τους κι' ἐμάρευτηκαν δύλα γύρω μου. Ἡ μεγάλη, Ἡ Ολγα, ἐπήρε ἀπό τὴν ποδιά της μιὰ φύρα σταμένες πού είχε καὶ μοῦ τὶς ἔχαρισε, χαδιέντους τὰ μαλλιά μου. Τὰ ἄλλα παιδιά, μ' ἐκύτταζαν περιεργά ἀπό πάνω δῶς κάτω, σάν νά ἡθελαν νά ἐκτιμήσουν τὸν νέο τους φίλο, σάν νά ἡθελαν νά καταλάβουν τὰ δέξιω γιὰ τὴ συντροφιά τους. "Εγώ τὰ είχα χαμένα. Τότε δύ μικρός δ Μιχαλάκης μέ τραπέσας ἀπό τὸ χέρι καὶ μὲ τράψης στὴ ρεματία.

—"Ελα ν' ἀνοίξωμε τὸ αὐλάκι, γιατὶ θὰ μᾶς φύγη τὸ νέρο ἀπό τὸ δύλο μέρος, ἔλα πάμε.

Σὲ λίγο βρέθηκας κι' ἔγω μ' ἐντατικάρι στὸ χέρι, χωρίς νὰ τὸ καταλάβω. "Εδουλέψαμε δύ τὸ μεστιέρι. "Οταν ἐχωρισθήκαμε, είμαστε πλέον φίλοι. "Ησαν οἱ πρῶτοι φίλοι που είχα κάμει. Τὴν δράσα πού ἔφευγε δύ γέρος, ἀρρώσα πάλι τὴν ἐφημερίδα του καὶ μοῦ εἴτε:

—Αὔριο σὲ περιμένουμε, κύριε. Κόπταξε καλά. Τὸ αὐλάκι πρέπει νά τελεώσω...

—"Εφυγα. Κάθε πρωτιά μοῦν πρώτος στὴ ρεματία. Ἡ γιαγιά μοῦ ἔλεγε:

—Δόξα σοι δ Θεός. Τὸ ἀγρίμη μας ἡ μερέψει λιγάκι.

Τὸ ἐκαταλάβαινας κι' ἔγω μὲς είχα-μερέψει. Δέν έρω, Ἐκείνο τὸ χέρι που ἐπέρρεσε ἐλαφρό-ἐλαφρά ἐπάνω ἀπό τὰ μαλλιά μου, μὲ είχε κάμει δύλον ἀνθρώπο. Επερνούσαν δύρες καὶ δὲν ἐκαταλάβαινα πῶς μοῦ ἔλειπε τὴ γιαγιά μου, στὴν ἀρχή μάλιστα μοῦ φαινόταν πῶς ἔκανα μάρτια, πῶς δὲν ἤταν μεταξύ στὸν ἔχανόντας ἔτσι τὴ γιαγιά. "Επειτα συνήθισα. Μοῦ φαινότανε ἔτσι τοι φυσικό πράγμα. Τὰ ἄλλα παιδιά μήπας ἔτρεχαν, πάντα πῶς ἀπό τὴ μαμά τους;

Σὲ λίγες μερες είχα πάρει τὸσο δέρρος, που ἐνόμισα πῶς είχα μεγαλώσω μοῦν μὲ τὸ ἄλλο παιδιά. Είμαστε σάν δέρροφια. Μόνο μὲ τὴ μεγάλη, τὴν "Ολγα, δὲν μπορούσα νά πάρω θόρρος. Καὶ δύμας, ήταν η καύτερη ἀπό δύλους μαζύ μου. Μοῦ ἔχαντες λουλούδια, μὲ ἔχαντες, μὲ πρόστατες, δύταν μάζαν μου, τόσο ἔγων μουν δειλότερος. Καμμιά φορά ἔλεγε:

—"Παράξενο παιδιό που εἶνε. Τὸν κανω τόσα πράγματα κι' αὐτό δὲν ἔχει μάτια νά με ίδῃ. Θαρρεῖ πῶς μὲ φοβάται. "Οταν ποτισάσαν τὴν ἔγων μουν δειλότερος,

—"Τι κακοανθρεψμένο που θὰ με παίρνων.

Καὶ δύμας δὲν μπορούσαν νά κάμψω ἀλλοιώς. "Ημουν πάντας δύρρως καὶ κακὸς μαζύ της. Κ' ἐκείνη ἔξανάλεγε πάντα, δύταν τῆς μιλούσσαν γιὰ μένα.

—Δέν είδα πιό παράξενο παιδιό ἀπό. Μοῦ ἔχει μιὰ ἀντί-

Ο κ. Παύλος Νιρβάνας
(Σκίτσο του κ. Βικάτου)

